

המתאגרף : דקונסטרוקציה של סיפורו של ניצול שואה ברומן גרפי וידוי

פנינה רוזנברג*

תקציר

הרומן הגרפי של האמן ריינהרד קלייסט (Kleist) המתאגרף : סיפורו האמיתי של הרצקו האפט (Hertzko Haft) (קלייסט, 2019) כמו גם הביוגרפיה עליו הוא מבוסס (Haft, 2006), מגולל את ספור הישרדותו של הרצקו (הנקרא מאוחר יותר הארי) בתקופת השואה הכוללת גם שימוש אלים בכוחו ומאבקיו כמהגר צעיר בארה"ב. הביוגרפיה נכתבה על ידי הבן, אלן סקוט האפט (Alan Scott), בעקבות עדות ששמע מאביו במרתון בן יומיים (ב-2003), שבמהלכו נחשף הבן למערכות יחסים קשות ומורכבות של אביו עם בני משפחתו, כלואי המחנות ואנשי אס. אס. מלחמת ההישרדות הדרוויניסטית של הגיבור מציבה את הרצקו/הארי כדמות מורכבת מבחינה מוסרית, שמאתגרת את אהדת הקוראים. עיבוד הביוגרפיה למדיום הקומיקס מאפשר להציג באופן וויזואלי את המורכבות הרבה של הדמות שאינה עולה בקנה אחד עם הדימוי הקלאסי של ניצול שואה, על רקע עולם שאין בו הבחנה מוחלטת וחד משמעית בין הקרבנות הטובים ומחוללי הרוע הרעים, אלא הוויה המורכבת מדרגות רבות של גווני ביניים אפורים שנעים בין צירי השחור והלבן.

* ד"ר פנינה רוזנברג, מרצה בכירה, מחלקה ללימודים הומניסטים ואמנויות, טכניון, חיפה. pninarose@gmail.com